

230416 Zondag 29, leerdienst Heidelbergse catechismus.

Bijbellezing: Hebr. 10:4-12; Rom. 12: 1-8

DNP 40: 3, 6 Een offer of geschenk maakt U niet blij

HC zondag 29, vraag en antwoord 79 en 78

Overdenking

Vorige behandeling stond de vraag centraal wat het avondmaal betekent en verzegelt. Kort gezegd: het avondmaal verbindt de gelovige en de gebeurtenis van de kruisiging met alles wat daaruit voort gekomen is.

Vanmiddag gaan we aan de hand van vraag en antwoord 79 in op de aard van deze verbinding. Een geestelijke verbinding. De Heilige Geest verbindt en gebruikt daarbij tastbare tekenen. Het gaat om de rijkdom van het kruis. Teken en zegel: even zeker als je het ziet, als je ontvangt als je het eet, drinkt, even zeker is het offer van JC voor jou.

God kan zo ver weg lijken. Er is behoefte aan tastbare tekenen. Symbolen zijn tegenwoordig belangrijk. Een kaars, een bloemstuk. God kent ons door en door en heeft tekenen gegeven. Brood en wijn. Het is een opdracht: doe dit.

Toch vieren we het niet allemaal. Er is schroom: geloof ik wel genoeg. Is mijn geloof wel echt. (Ook de behoefte om iets meer te zien van de gaven van de Geest komt hieruit voort). Je hoeft maar naar Tholen over te steken of je komt kerkgenootschappen tegen, waar het niet vanzelfsprekend is dat je als gelovige eet en drinkt. Het teken is er wel, je kunt het avondmaal zien. Maar de verzegeling is slechts voor een enkeling weggelegd. Zij eten en drinken.

Tieners en net-bekeerden gaan zeker in de gereformeerde traditie niet aan. Niet het geloof, maar de kennis lijkt hier de maatstaf. Hier verschuift vandaag te dag één en ander. Ook binnen de kerkenraad spreken we hierover. Eerst over de uitnodiging. Is die niet te ruim en is de heiligheid van de tafel niet te veel op de achtergrond? Is doop niet het sacrament dat voorafgaat aan het avondmaal? Later zullen we zeker gaan spreken over de grens, de barrière van de belijdenis. En als je heel jong bent, nog op de basisschool zit, is het avondmaal helemaal onbereikbaar.

De catechismus besteedt buitengewoon veel aandacht aan het avondmaal Het was blijkbaar toen een hot item. De reformatie nam krachtig afstand van de leer dat brood en wijn daadwerkelijk veranderen in Christus vlees en bloed. Tegelijk bleef de gedachte dat Christus Zelf werkelijk tegenwoordig is in brood en wijn overeind. Bij Luther wel het sterkst. Bij Zwingli nauwelijks. Een brief waarin Calvijn een brug slaat tussen Luther en hem op dit punt is helaas nooit bezorgd bij Luther. Kortom brood en wijn worden geen vlees en bloed, maar door de Heilige Geest is Christus werkelijk (presentia realis) aanwezig in brood en wijn. Het gaat in het avondmaal om wat Christus toen gedaan heeft, aan het kruis en wat Hij nu doet, namelijk zichzelf geven om ons te voeden. Hierin zie je de lijn van het Pesachfeest doorgetrokken worden in het Heilig Avondmaal.

De catechismus heeft de behandeling van de sacramenten in het deel van de verlossing gestopt. Maar het is meer dan verlossing. Ook dankbaarheid, gemeenschap en de verwachting van het Koninkrijk zijn belangrijke elementen. Want Avondmaal in genademiddel van de Heilige Geest. Jezus is met zijn lichaam in de Hemel. In de troon. Tegelijk de Heilige Geest verbindt ons met Hem. Als je dat tot je door laat dringen, zie je dat het avondmaal je verbindt met Hem die in de hemel is. Dat is het bijzondere.

Onze gebeden worden door Jezus Christus in de hemel gedeeld. Denk daar maar over door: de tegenwoordigheid van Jezus in het avondmaal en onze tegenwoordigheid in Jezus.

Het avondmaal kijkt terug op wat Jezus deed, maar ook omhoog naar wat Jezus doet. Ons hele leven lang voedt Hij ons met zichzelf. Het hemelse brood; het levende water. Hij stilt de honger en de dorst die ons hart zo onrustig kan maken.

In een wereld waar alles flitsend moet zijn. Waar het ene beeld door het andere wordt verdrongen. Waar je altijd aan moet staan. Altijd jezelf van je beste kant moet laten zien, is het avondmaal een rustpunt. Hier kan je tot jezelf komen, hier mag je zijn wie je bent. God is een God van rust. Eeuwige rust belooft. Bij God wordt je een lichtbron die nooit uitgeput raakt. Wordt je een mens die nooit opgebrand raakt. Nooit meer burn-out. Avondmaal gaat over verlossing en over dankbaarheid, over eenheid, gemeenschap en over uitkijken naar de wederkomst. En over *nu* al ervaren van de rust, die God is.

Gemeentebespreking:

1. Op welke manier is Jezus Christus aanwezig in brood en wijn?
2. Iedere zondag lezen we de wet. Waar is dat voor nodig. Jezus heeft alles toch vervuld?
3. Hoe "echt" moet je geloof zijn om mee te mogen doen met het avondmaal?